

En mycket trevlig kund och hans hund.

Bengan byter sida

Ibland kan det bli lite svårt med pedagogiken mellan besiktningsmannen och köparen, men det slutar alltid med bästa samförstånd när väl slanten trillat ner.

Av Ronald Rybbe (text & foto)

BENGAN VAR VERKLIGEN en mycket trevlig kund, om än lätt forcerad och entusiastisk. Bengan hade varit seglare under många år av sitt liv. Men problemet nu var att frugan så sakta fått nog av ett långt liv i

en öppen och ofta lutande sittbrunn. Det här var ju inte kul tyckte Bengan men samtidigt insåg han att skulle det bli något mer båtliv, så måste det bli i en motorbåt.

Barnen var utflugna för länge sedan. Den nya bebisen var långhårig hade fyra ben och vägde minst 40 kg, så det fanns också specifika utrymmeskrav.

Andra krav var också att det skulle vara en driftsäker båt, gärna med dubbla dieselmotorer och låg bränsleförbrukning och

med en marschfart som översteg 10 knop, men det var fullt tillräckligt med 15 knop. Inte några faciliteter, bara det fanns toalett med septiktank, spis med ugn och en bra värme ombord.

EFTER ATT BENGAN hittat mig på nätet så ringde han då och då och frågar om motorbåtar som han hittat på webben. Som besiktningsman är man tacksam om man har att göra med en praktisk lagd köpare. Det gör det mycket enklare att förklara

tekniken så att kunden förstår vidden av sakfrågan och samtalen blir kortare. Med Bengan var det precis tvärt om.

Han var mycket långt ifrån en praktisk person vilket han påtalade för mig gång på gång, det är därför vi behöver dig, brukade han säga. Faktum är att han inte ens kunde skilja på rak propelleraxel eller drev. Då brukade jag fråga om motorn sitter i mitten eller där bak, och oftast visste han det.

Däremot var han en högt ut-

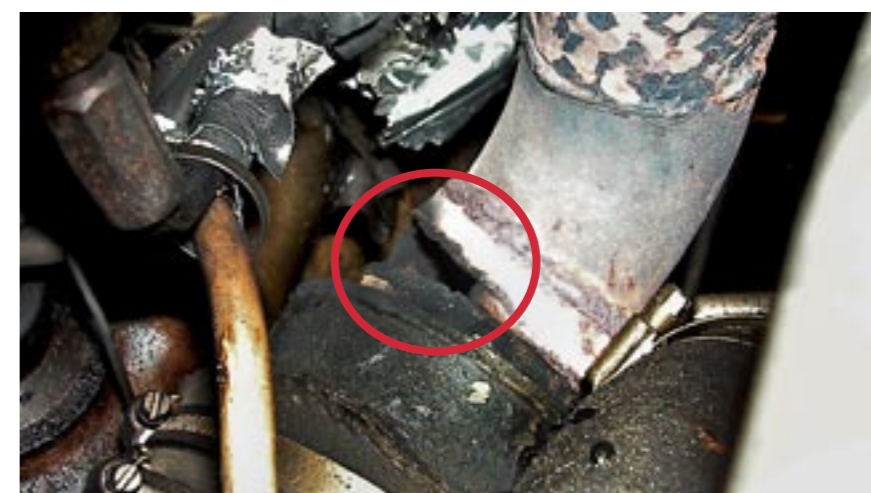
bildad militärstrateg och trots pensionär hade han inte glömt bort planering och ekonomi.

Nu har jag hittat "båten" förkunnade mejlen från Bengan. I facket för bifogade filer vimlade det av fotografier, utrustningslistor, kopierade motordata.

DENNA GÅNG PÅ EN Iveco dieselmotor samt ett tjugo år gammalt besiktningsprotokoll från Biskopsuddens Marina där det är ett stort kryss i rutan för "Varvsbyggd".

Det okylda avgasröret, staniolpapper och brännmärken i däcksbalken.

Ett rejält sönderbränt hål i avgasröret.

Båten var från -77 och man hade bytt motor -83, 6 cylindrar och 160 hk och säljaren skulle ha 300.000 kronor. Märket Iveco och året 1983 kunde väl inte stämma tänkte jag.

Mejlen följdes upp av flera telefonsamtal. "Vad tycker du?" "Vad vet du om båttypen?" "Inte ett dugg." "Har du aldrig hört talas om den." "Nej." "Ja, men den lär ha byggts i Västerвик." Bengan var klart entusiastisk och pratade på. "Ja inte vet jag, sa han, men vi tycker

om planlösningen för Fido kan springa från ena änden till den andra utan att vi behöver lyfta honom och frugan tycker om alla varma textilier." "Okej, då besiktas vi."

ÄGAREN VAR UTAN TVEKAN en mycket sympatisk och trevlig person som bjöd på både kaffe och bullar medan Bengan satt med block och penna i högsta hugg och förkunnade högt hur hans ekonomiska kalkyl såg ut de närmaste 15 åren.

Båten skulle nämligen maximalt få kosta 5.000 kronor per säsong i rena reparationer exkluderat övriga kostnader. Tjohej du, tänkte jag. Säljaren såg lätt ansträngd ut och jag kände med honom.

För det var mot bakgrund av den kalkylen, som jag som besiktningsman skulle avgöra om det här var rätt båt för Bengan och hans fru.

Jag vet inte varför jag åtog mig uppdraget, men det påminde mig om att jag på kon-

Ena batterigruppen med bara minuskablar, att döma av färgen, blandat med lite trädgårdsslang och rörledning i koppar.

► toret har en text på väggen skriven av den danske filosofen Sören Kierkegaard som är mycket tänkvärd. Texten börjar med:

Om jag vill lyckas med att hjälpa en människa mot ett bestämt mål, så måste jag först finna henne där hon är och börja just där. Den som inte kan det, lurar sig själv när hon tror att hon kan hjälpa andra. För att hjälpa någon så bör jag förstå mer än vad hon förstår, men fram för allt förstå det hon förstår. Om jag inte gör det, så hjälper det inte om jag kan mera och vet mera ...

BENGANS FRU hade rätt, det var textilier överallt i båten från durken och upp till rufftaket.

Det var märkligt nog inte många kvadratcentimeter av

annat material som var synligt på kabinsidor, skott, eller bordläggning.

JAG VEK UN DAN olika tygstycken runt fönster och bordläggning medan jag tuggade på bullen och kunde konstatera att här fanns bara oljad smutsig teakplywood. Att båten var ett rejält hemmabygge av värsta sorten anade jag redan då jag klev ombord och såg det amatörlagda teakdäcket från 1977, dito avbärrarlisten, pulpiten, den hemmagjorda vindrutan m.m.

Vid det här laget förstod jag att inte heller ägaren var någon praktisk person, men han hade varit nöjd med båten i 20 år förkunnande han.

"Jag startar motorn, så får du höra vad tyst den är", sa han stolt. "Nej, nej, vänta lite

med det, vi tittar i först." När säljaren fått bort ett antal lösa heltäckningsmattor och under dessa ytterligare ett antal tunga gummimattor samt till sist formplywood och motorluckorna, så yppade sig en gråsvart oljeskitig bedrövelse i form av en dieselmotor.

En Iveco-motor är en modern 90-tals produkt och den är klart blå till färgen. Den här maskinen var gråblå och det stod FIAT på värmeväxlaren.

VISST FINNS KOPPLINGEN mellan namnen och vissa delar, men det här var sent 70-tal. Kanske var den urplockad från någon distributionsbil som rullat färdigt och sen "marinkonverters" och kopplats ihop med ett VP 270-drev.

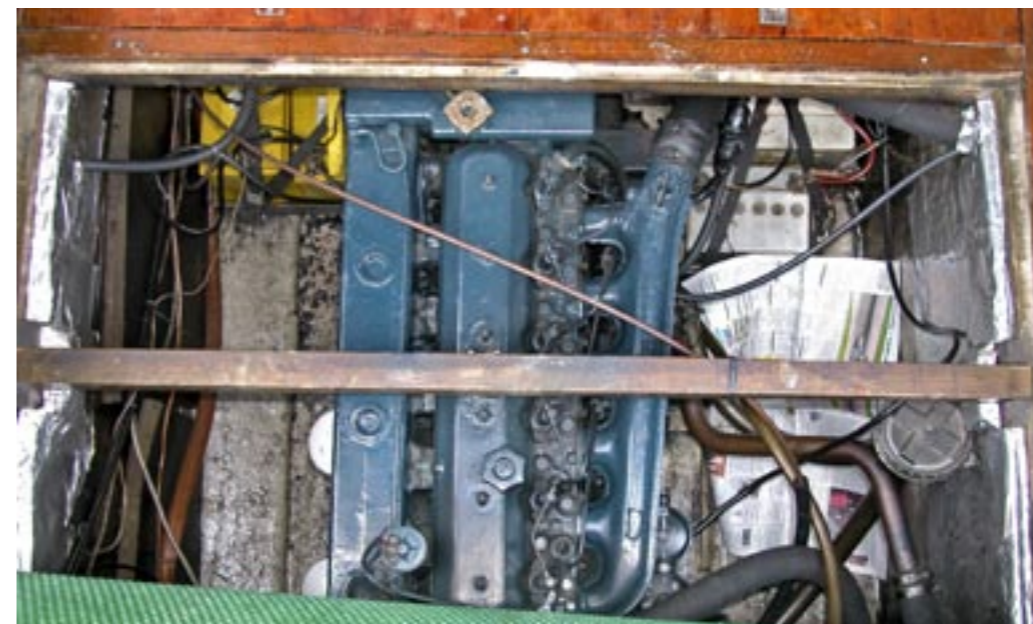
Röran av elkablar, kylvattenslangar, kopparrör, dieselslang-

ar, batterier här och där och all annan bråte var fullständigt total. Till detta och särskilt i aktradelen av maskinrummet samt nivån nedanför ventilkåpan, var allting fullständigt dränkt av olja, sot och skit.

SÄLJAREN TITTADE lite förvånad på mig och sa: "Ska du gå ner i maskinrummet så måste jag nog be att få lägga ner en tidning på durken så att du inte smutsar ner där inne sen", och slängde ner en DN.

Bara att få ner tidningen till maskindurken var ett konststycke. "Var ska jag sätta ner fötterna"? tänkte jag. "Varför har du lindat en massa aluminiumfolie här bak på babordsidan runt styrkablar, elkablar och vattenslangar?" "Jo det blir så varmt just där." "Jaha."

"Har det alltid varit så?"

Under lager av trasmattor, gummimattor samt motorluckor döljer sig en mix av italiensk diesel och svenskt gör det själv.

Mycket rör och ledningar av alla de slag, och en DN att stå på.

Ronald Rybbe

- Auktoriserad Båtbesiktning 2R & Marinkontroll 2R.
- Signaturen 2R står för Ronald Rybbe. Civil / marin utbildning.
- Vpl. sjöofficer. Maskinists motortorpedbåtar.
- Maskiningenjör inriktning förbränningsmotorer.
- Fartygsbefäl klass 8 och maskinbefäl klass 8 Chalmers.
- Handhavande av snabba fartyg över 35 knop MCA.
- www.batbesiktning.se www.marinkontroll.se

"Nä. Ja. Det har alltid varit jäkligt varmt där, men nu har det blivit mer på sista tiden." "Ja, men det måste ju bero på något." "Ja, ... kanske det."

Jag hittade felet. "Marinkonverteraren" hade efter avgaslimpan svetsat på ett icke vattenkyllt avgasrör av vanlig tunnväggigt plåtrör som nu var sönderbränt.

OKEJ, TÄNKTE JAG. Det är lika bra att få slut på den här besiktningen, Bengan ska inte ha den här båten.

Jag intog skyddsställning och bad säljaren starta motorn. Med ett fullständigt öronbedövande vrål slog de blåfärgade eldslågorna ut genom hålet i röret och eldade med 950° på aluminiumfolien, och för övrigt även på allt annat som fanns i omgivningen. "Stopp, stopp, stopp!" Det ringde rejält i öronen och genom svartröken skymtade jag Bengans förvånade min.

FÖR MIN DEL blev det stor lättnad, för taktiken hade gått hem. Det här gjorde saken mycket enklare. "

Bengan!" "Ja." "Nu åker vi hem." "Ja men, det går väl att laga." "Du! Din kalkyl sprack redan när jag såg teakdäcket." "Kom nu." "Teakdäcket, det som frugan tyckte var så fint, och som är så bra för Fidoss tassar." Åter för mina tankar till Sören Kierkegaard.

Äventyret med "Bengan" fortsätter i nästa nummer. □